

Praktická pomôcka na prípravu
nemocničného
krízového plánu pripravenosti so
zvláštnym
dôrazom na pandemickú chrípku

Redigoval: Enrico Davoli
Regionálny úrad WHO pre Európu

Ministerstvo zdravotníctva SR
Odbor krízového manažmentu

Praktická pomôcka na prípravu nemocničného krízového plánu pripravenosti so zvláštnym dôrazom na pandemickú chrípku

Redigoval: Enrico Davoli
Program štátnej stratégie urgentnej
medicíny a štátneho zdravotného systému

ZHRNUTIE

V súčasnosti sa diskutuje o užitočnosti vytvoriť krízový plán pripravenosti (CPP z anglického Crisis Preparedness Plan). Tento dokument si kladie za cieľ ponúknuť praktickú pomôcku na plánovanie príslušných opatrení, ktoré by mali priať nemocničné alebo viac ambulantné zdravotnícke zariadenia nato, aby bolo lepšie pripravené čeliť kritickej situácii. Pomôcka je výsledkom zosúladených pohľadov rôznych odborníkov na manažment krízových služieb. Ponúknuté odporúčania sú šitné na mieru nemocnici strednej veľkosti s rôznymi špecializovanými oddeleniami a mali by sa podľa potreby prispôsobiť rozdielnym úrovňam zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení. Tento dokument ponúka zoznam položiek, ktoré považovali prispievatelia za zásadné témy, ktoré musia obsahovať všetky CPP pre nemocnice. Každá položka predstavuje koncepty a problémy, ktoré sú pravdepodobne univerzálne prítomné vo všetkých krízových situáciach, stavoch núdze alebo pohromách a pri návrhu CPP ich nemožno nechať bokom. Dokument ponúka špecifické opatrenia a pokyny na pripravenosť v prípade epidémie prenosného ochorenia, ako je napríklad možná chrípková pandémia.

Preložené z anglického originálu ***A practical tool for the preparation of a hospital crisis preparedness plan, with special focus on pandemic influenza*** vydaného Regionálnym úradom WHO pre Európu v roku 2006;
© Svetová zdravotnícka organizácia, 2006

Za preklad publikácie je zodpovedný prekladateľ.

**© Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
Odbor krízového manažmentu, 2007**

Svoje požiadavky týkajúce sa publikácií Regionálnemu úradu WHO pre Európu adresujte na: Publications
WHO Regional Office for Europe
Scherfigsvej 8
DK-2100 Copenhagen Ø, Denmark
Prípadne vyplňte on line žiadosť o dokumentáciu, zdravotnícke informácie alebo povolenie citácie alebo prekladu na web stránke (<http://www.euro.who.int/pubrequest>)

Obsah

	Strana
Skratky	5
Prispievatelia	5
Úvod	7
Krízový plán pripravenosti	8
Pandemické/epidemické scenáre	8
Metodológia	9
Hlavné odporúčania	10
1. Organizácia a manažment	11
2. Ľudské zdroje	17
3. Poskytovanie starostlivosti	23
4. Všeobecné zdroje	29
Odporúčaná literatúra	34

Skratky

CBRN	chemical, biological, radiological, nuclear = chemické, biologické, rádiologické, nukleárne
CPP	crisis preparedness plan = krízový plán pripravenosti
EMS	emergency medical services = núdzové zdravotníckej služby
GP	general practitioner = všeobecný lekár
MRSA	methicillin-resistant <i>Staphylococcus aureus</i> = <i>Staphylococcus aureus</i> rezistentný na meticilín
NGOs	nongovernmental organizations = nevládne organizácie
PHC	primary health care = primárna zdravotná starostlivosť
PPE	personal protective equipment = osobné ochranné vybavenie
PTSD	post-traumatic stress disorder = posttraumatická stresová porucha
SOP	special organism precautions = bezpečnostné opatrenia pred špeciálnymi organizmami

Prispievatelia

Dr. Raed Arafat, primár, SMURD, prezident výboru pre pripravenosť pri núdzových stavoch a pohromách, ministerstvo zdravotníctva, Targu Mures, Rumunsko

Dr. Huseyin Avni Sahin, riaditeľ, Univerzitná nemocnica v meste Van, Van, Turecko

Michel Baer, riaditeľ, HESCUAEP, SAMU 92, Garches, Francúzsko

Dr. Antonio Badia, zdravotnícky riaditeľ, Nemocnica Nostra Senyora de Meritxell, carrer dels Escalls, Andorra

Dr. Penelope Bevan, riaditeľka pre pripravenosť v núdzi, oddelenie zdravotníctva, Londýn, Spojené kráľovstvo

Maksim Bozo, nemocničný manažment, ministerstvo zdravotníctva, Tirana, Albánsko

Neus Cardenosa, technická úradníčka, program dohľadu nad verejným zdravím, katalánske všeobecné zdravotné riaditeľstvo, Barcelóna, Španielsko

Dr. Figen Coskun, Lekárska fakulta Univerzity Hacettepe, prednášateľ oddelenia urgentnej medicíny, Sihhiye, Ankara, Turecko

Prof. Herman Delooz, výskumná skupina medicíny katastrof, Lekárska fakulta, Free University Brussels, oddelenie urgentnej medicíny, Univerzitná nemocnica, Brussels, Belgicko Dr. Santiago Ferrandiz, technický riaditeľ, Integrovaný núdzový plán pre Katalánsko, Katalánska zdravotníca služba, Barcelóna, Španielsko

Dr. Cristina Iniesta, riaditeľka, Hospital de Mar, Barcelóna, Španielsko

Eulalia Juvé, koordinátorka riaditeľstva pre ošetrovateľstvo, Katalánsky zdravotný ústav, Barcelóna, Španielsko

Dr. Reinhard Kaiser, starší odborník, jednotka pripravenosti a reakcií, Európske stredisko pre prevenciu a kontrolu chorôb, Stockholm, Švédsko

Dr. Gafur Khodjumuradov, riaditeľ chirurgickej nemocnice, Dušanbe, Tadžikistan

Dr. Rafael Manez, riaditeľ intenzívnej medicíny, Univerzitná nemocnica Bellvitge, Barcelóna, Španielsko Guido Michiels, koordinátor, plánovanie a manažment katastrof, pohotovostné oddelenie, Univerzitná nemocnica Leuven, Leuven, Belgicko

Dr. Irakli Sasania, riaditeľ, Detská ústredná nemocnica M. Iashvili, Tbilisi, Gruzínsko

Robert Jan Schouwerwou, riaditeľ regionálneho oddelenia pripravenosti urgentnej medicíny a medicíny katastrof, kancelária RGF, GHOR oblasť Utrecht, Utrecht, Holandsko

Dr. Tengiz Tservadze, predseda komisie, Výskumné centrum infekčných chorôb, AIDS a klinickej imunológie, Tbilisi, Gruzínsko

Dr. Andrew Urushadze, riaditeľ, oddelenie zdravotnej starostlivosti, ministerstvo práce, zdravia a sociálnych vecí, Tbilisi, Gruzínsko

Svetová zdravotnícka organizácia

Riadiace centrum

Dr. Meena Cherian, zdravotnícky úradník, Esenciálne zdravotnícke technológie, Klinické postupy

Dr. Nahoko Shindo, zdravotnícky úradník, Globálny chrípkový program WHO

Regionálny úrad WHO pre Európu

Dr. Sarah Bernhardt, úradníčka verejného zdravia, Kancelária WHO v Tadžikistane

Caroline Brown, technická úradníčka, dohľad nad prenosnými ochoreniami a reakcie Dr. Enrico Davoli, technický úradník, urgentná medicína, Kancelária WHO/EURO pre integrované služby zdravotnej starostlivosti

Dr. Mila Garcia-Barbero, riaditeľ, Kancelária WHO/EURO pre integrované služby zdravotnej starostlivosti

Dr. Gerald Rockenschaub, regionálny poradca, WHO/EURO, Program pre pripravenosť a reakcie na katastrofy

Guenaël Rodier, špeciálny poradca na prenosné ochorenia regionálneho riaditeľa WHO pre Európu

Gerard Schmets, riaditeľ, WHO/EURO, Program pre štátne stratégie, systémy a služby

Dr. Santino Severoni, riaditeľ, Kancelária WHO v Tadžikistane

Editovanie a publikovanie aktuálneho dokumentu podporovala Oana Roman, programová asistentka, Kancelária WHO/EURO- Program pre integrované služby zdravotnej starostlivosti

Úvod

1. V súčasnosti diskutuje o užitočnosti vytvoriť **krízový plán pripravenosti (CPP)** z anglického Crisis Preparedness Plan). V istom rozsahu základnými faktormi sú: spôsob vypracovania, udržateľnosť a uskutočniteľnosť plánu, úroveň znalostí a povedomie o pláne, ktoré majú hlavní aktéri, flexibilita samého plánu a množstvo času a pozornosti venovanej testovaniu plánu.

2. Tento dokument si kladie za cieľ ponúknuť **praktickú pomôcku** pri plánovaní príslušných opatrení, ktoré by mali priať nemocničné alebo iné zdravotnícke zariadenia nato, aby bolo lepšie pripravené čeliť kritickej situácii. Pomôcka je výsledkom zosúladených príspevkov rôznych odborníkov na oblasť manažmentu núdzových služieb. Odborníci sa zúčastnili na dvoch pracovných stretnutiach WHO, organizovaných vo februári a máji 2006 kanceláriou WHO v Barcelóne (Španielsko), a všetci výrazne prispeli ku konečnému návrhu.

3. Ponúknuté odporúčania sú šité na mieru nemocnici strednej veľkosti s rôznymi špecializovanými oddeleniami a mali by sa podľa potreby prispôsobiť rozdielnym úrovniam zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení. Majú za cieľ pokryť oblasti práce, ktoré sú zásadné v prípade objavenia sa krízy.

4. Zvláštny dôraz sa kladie na činnosti potrebné v prípade pandemickej chrípky. Z pohľadu potencionálneho globálneho ohrozenia pandemickou chrípkou sa dokument pričinil k zvýrazneniu najlepších bezpečnostných opatrení, ktoré by sa mohli urobiť.

5. Pomocou tejto iniciatívy má Regionálny úrad WHO pre Európu za cieľ:

- stimulovať nemocnice a zdravotnícke zariadenia pri iniciovaní všetkých činností potrebných na prípravu na kritické situácie;
- zoznamu nevyhnutných položiek, ktorým sa musí venovať pozornosť pri príprave osnovy plánu pripravenosti;
- definovať minimálne štandardy pre CPP pre nemocnice v európskom regióne WHO, vo všeobecnosti použiteľné bez ohľadu na funkcie, pozície, aktuálne zdroje a iné hlavné charakteristiky zdravotníckeho zariadenia.

6. Prvotným cieľom je umožniť zdravotníckemu zariadeniu poskytnúť najlepší dosiahnutelný štandard zdravotnej starostlivosti pre všetkých pacientov v každej situácii.

7. V celom tomto dokumente sa používa termín **nemocnica** na označenie rozličných druhov zdravotníckych zariadení, akými sú:

- nemocnice všetkých veľkostí a typov;
- špecializované zdravotnícke služby;
- posty primárnej zdravotnej starostlivosti (PHC z anglického „primary health care“)
- Chirurgické ambulancie všeobecných lekárov (GP z anglického „general practitioner“) atď.

Spätná väzba je vítaná

8. Túto praktickú pomôcku môžu používať manažéri zdravotníckych služieb vo svojej rutinnej praxi. Táto príručka sa môže zlepšovať na základe skúsenosti tých, ktorí ju používajú, a preto Regionálny úrad vyzýva užívateľov, aby poskytli spätnú väzbu, čo sa týka jej používania, a navrhovali možné revízie alebo aktualizácie tohto dokumentu.

Svoje komentáre, prosím, zašlite na adresu **Dr Enrico Davoli**; Programme of Emergency Medical Services, WHO Barcelona office, 22-36 Marc Aureli, E-08006 Spain (email: eda@es.euro.who.int).

Krízový plán pripravenosti

9. Krízový plán pripravenosti (CPP) by sa mal jednoducho sústrediť na to, aby podal základné usmernenia na mobilizáciu a organizáciu všetkých dostupných zdrojov, aby bolo možné odpovedať na kritické situácie. Odporuča sa, aby sa zodpovednosť za detaily delegovala podľa úrovni autority vykreslených v samotnom CPP.

10. **Kritická situácia** sa tu definuje ako akákoľvek situácia, keď nemocnica má také množstvo nových pacientov, že to presahuje jej možnosti poskytovaných služieb. Aby sa ponúkla konkrétna definícia okolností, ktoré si vyžadujú náležitú pripravenosť, v tomto dokumente sa pred inými klúčovými slovami uprednostňuje „kritická situácia“. Kritická situácia je správne vykreslená ako rovnováha medzi dopytom a ponukou zdravotníckych služieb. To sa prejaví, keď do nemocnice prichádza nezvyčajne veľké množstvo nových pacientov v relatívne krátkom čase. Ak sa neurobia mimoriadne opatrenia, prevádzka pri napĺňaní ich potrieb prekračí svoju kapacitu.

11. Termín **krízová pripravenosť** sa používa ako najpriliehavnejší termín pre nemocničný plán pripravenosti. V literatúre sa prípadne dajú nájsť aj iné výrazy, ktoré majú podobný význam, ako:

- Termín **masívny havarijný incident** za obzvlášť používa v literatúre zo Spojených štátov amerických. Termín zdôrazňuje dôsledok veľkého počtu pacientov vyžadujúcich zdravotnícku pomoc v jednom okamihu. Na druhej strane neberie do úvahy pomer medzi dopytom a ponukou,
- Dosť sa používa aj termín **pohroma**. V určitom rozsahu by to mohlo naznačiť ďalší krok, ktorý má dvojrozmerný vzťah.
- Temín **núdza** (náhla nepredvídaná kríza, ktorá si vyžaduje okamžitý zákrok, keď je nemocnica sama subjektom štrukturálneho poškodenia, ktoré narušuje jej funkčnosť. ©Wordnet 2.0 by Princeton University) je bežný aj v medicínskej terminológii, hoci to naznačuje urgentnosť zdravotného problému a potrebu bezprostrednej pozornosti. Avšak v relevantnej literatúre sa určite najčastejšie používa termín „núdzový plán pripravenosti“. Použitie termínu „núdza“ pripomína nedostatok času na reakciu za týchto okolností a to môže byť mätúce. Navyše termín núdza sa dosť uvádzá v medicínskych slovníkoch pre klinické prípady, ktoré si vyžadujú okamžitý zákrok (t. j. život ohrozujúce situácie). Použitie termínu núdza by mohlo mylne obrátiť pozornosť viac na akútnu zdravotnú starostlivosť, ako na celú organizáciu a mobilizáciu nemocnice a mimonemocničných zdrojov, ktoré by to umožnili vykonať primeraným a komplexným spôsobom.

12. Urgentné situácie poskytujú čas na príslušných opatrení, obzvlášť keď sa vezme do úvahy praktická skúsenosť, keď pacienti dorazia do nemocnice v rozličnom čase: najčastejšie tí, ktorí najmenej potrebujú urgentnú starostlivosť, dorazia do nemocnice ako prví. Keď prichádza veľké množstvo prípadov, zdravotnícke služby sú už nadmerne stresované a dezorganizované, najmä v dôsledku nedostatku **plánovania a koordinácie** (panika vyhráva!).

Pandemicke/epidemické scenáre

WHO vyhlásila¹:

Predpokladá sa, že od poslednej pandémie v roku 1968 - 1969 nebolo ešte riziko vzniku chrípkovej pandémie nikdy také veľké, aké je v súčasnosti. K dátumu tohto dokumentu [2006], AI A (H5N1) je endemická uvtákov v mnohých častiach sveta. Široko rozšírená perzistencia H5N1 pri vtáčej populácii predstavuje dve hlavné riziká pre ľudské zdravie. Prvým je riziko infekcie, keď sa vírus šíri priamo z vtákov na ľudí. Druhým rizikom, ktoré si vyžaduje ešte väčšiu pozornosť, je to, že rastie predpoklad, že široko cirkulujúci vírus infikuje ľudí a možno sa opäť usporiada do kmeňa, ktorý bude vysoko infekčný pre ľudí a ľahko sa bude šíriť z človeka na človeka. Takáto zmena by mohla znamenať začiatok pandémie.“

13. Tento dokument sa sústredí na takúto možnosť s cieľom poskytnúť praktický nástroj. Pandémia už ukázala svoj potenciálny dopad na niektoré situácie, kedy izolovaný vírusový prenos z vtáčej populácie na ľudí náhle vytvoril neočakávanú požiadavku na

1. Vtáčia chrípka vrátane chrípky A (H5N1) u ľudí: Predbežné smernice WHO o kontrole infekcie pre zdravotnícke zariadenia. Manília, Regionálny úrad WHO pre Západný Pacifik, 2006

služby v zdravotníckych zariadeniach, kde ľudia hľadajú skôr upokojenie a ochranu ako skutočnú urgentnú zdravotnú starostlivosť. Zdravotnícke služby a obzvlášť urgentné zdravotnícke služby by mali byť schopné odpovedať na tieto potreby s promptnosťou a adekvatnosťou.

14. Odporúčania pre takzvaný pandemický scenár sa môže použiť na množstvo iných nepredvídateľných skutočností: z takého plánu pripravenosti môžu profitovať všetky epidémie prenosných chorôb, konkrétnejšie; ochorenia prenášané vzdušnou cestou môžu ľahko zodpovedať scenáru, ktorý predvíva tento dokument.

Metodológia

15. Použitá metodológia odkazuje na všeobecný koncept **deštrukturalizácie**. Ten uprednostňuje prístup definovania všetkých esenciálnych komponentov CPP v jednoduchom a dostupnom formáte. Koncept deštrukturalizácie každého predvídateľného problému pozostáva najmä z úplného analyzovania alebo riešenia každého problému tak, že sa do úvahy zoberú všetky relevantné vedomosti, konvencie a predpoklady. Inými slovami mechanizmus má za cieľ dosiahnuť abstrakciu problému cez kapacitu redukcie komplexnej sady premenných na fundamentálne črty, ktoré charakterizujú a definujú jeho základnú hodnotu.

16. V praktických termínoch tento dokument ponúka zoznam položiek, ktoré považovali prispievatelia za zásadné témy, ktoré musia obsahovať všetky CPP pre nemocnice. Každá predstavuje problémy a položky, ktoré sú pravdepodobne rozhodujúce vo všetkých kritických situáciách, stavoch núdze alebo pohromách, a pri návrhu CPP ich nemožno obísť. Zvolené položky sú prezentované individuálne v štandardnej tabuľke. Časť bez farebnej výplne odkazuje na urgentné situácie vo všeobecnosti, zatiaľ čo časť so žltou výplňou sa vzťahuje na pandemickú chípku. Krátky popis s príkladom sa uvádza nižšie.

Nadpis alebo kľúčové slovo

Všeob. pomoc	Definícia	Krátky popis relevantnosti a adekvátneho vystihnutia problému v kritickej situácii.
	Účel	Predmet sledovania pri vypracovávaní CPP.
	Minimálny štandard	Návrh definície požadovanej minimálnej úrovne kvality starostlivosti.
	Pokyn	Rady a nápady, ktoré treba brať do úvahy pri plánovaní.
Pandémia	Minimálny štandard	V prípade potreby predstavia sa špecifické opatrenia pre pandemický/epidemický scenár.
	Pokyn	Rady a nápady, ktoré sa považujú za užitočné na zváženie pri plánovaní.

Príklad: Nemocničný krízový plán pripravenosti

Všeob. pomoc	Definícia	Vopred zavedený plán činnosti v prípade núdze, krízy, masívneho havarijného incidentu alebo akejkoľvek inej udalosti spôsobujúcej konzistentnú nerovnováhu v požiadavke na služby akútnej starostlivosti v porovnaní so skutočnými kapacitami nemocnice.
	Účel	Definovať všetky postupy a činnosti, ktoré by mal sledovať všetok dotknutý personál v kríze, aby sa poskytla najlepšia dosiahnuteľná kvalita v poskytovaní zdravotnej starostlivosti všetkym pacientom v nemocnici. CPP sa musí pravidelne aktualizovať.
	Minimálny štandard	Definujte organizáciu a manažment a nominujte zodpovednú osobu. Určite potrebný priestor, ľudské zdroje a logistiku.
	Pokyn	Plánovať by sa malo pomocou multidisciplinárnej skupiny.
Pandémia	Účel	Zlepšiť pružnosť a schopnosť nemocnice čeliť epidémii (pandémii).
	Pokyn	Základom je kooperácia a koordinácia s národnými a regionálnymi strediskami epidemiológie a infekčných chorôb.

17. Všetky kľúčové slová (položky) sú uvedené v zozname v nasledovných kapitolách zoskupených do štyroch hlavných oblastí.

- **organizácia a manažment**
- **všeobecné zdroje**
- **ľudské zdroje**
- **poskytovanie starostlivosti**

Hlavné odporúčania

18. Klúčom k pripravenosti v kritickej situácii je mať **jednoduchý plán!**

- Minimálne musí byť plán široko **zdieľaný** a chápaný dotknutými aktérmi (personál, pacienti, dobrovoľníci, inštitúcie, atď.).
- Musí mať jasne definované roly, správanie sa a protokoly pre všetkých zúčastnených a umožniť každému automaticky pôsobiť v súlade s funkčným a fungujúcim mechanizmom, ktorý môže zabezpečiť optimalizáciu času, priestoru a zdrojov; ten druhý je zvyčajne neadekvátny a neodmysliteľný vo všetkých kritických situáciach a reprezentuje buď slabý článok alebo základ úspechu.
- Protokoly v CPP by sa mali podstatne lísiť od **dennej praxe** a naopak Ked' to urobíte, naplánované činnosti budú účinnejšie.

19. Veľmi dôležité je venovať zvláštnu pozornosť nasledujúcim všeobecným odporúčaniam:

- Na prvom mieste prípravy na krízový plán pripravenosti v nemocnici je **základné cvičenie**, ktoré je prínosom aj pre všeobecnú organizáciu a manažment urgentných zdravotníckych služieb v dennej praxi.
- CPP je **povinnosťou celého personálu**. Manažérsky tím alebo riaditeľ by mal/i určiť osobu/y so schopnosťou a ochotou vytvoriť plán, pričom personál sa na tom musí zúčastiť pri navrhovaní plánu v maximálnom rozsahu.
- Buď v pripravenosti alebo v reakcii by sa mala nemocnica **spoliehať najmä na vnútorné zdroje**, obzvlášť s ohľadom na ľudské zdroje dovtedy, kým to bude možné. Vedia čo, kedy, kde a ako vykonať požadované činnosti a čo je najdôležitejšie pre všetkých. Nemocničný personál pochopí, prečo sa veci musia urobiť určitým spôsobom, aby boli účinné v procesoch
- Cvičenia a testy CPP sú zásadným faktorom. Pripraviť sa na horšie je vecou **praxe**. Čím viac nemocnica testuje svoju kapacitu v súvislosti s možnou križou, tým viac vedomostí a skúseností získava v organizácii a manažmente.

1. Organizácia a manažment

Aktivácia

Všeobecná pomoc	Definícia	Moment, keď sa krízový plán pripravenosti (CPP) vyhlási za aktívny.
	Účel	Definovať postupy a povinnosti na začatie všetkých činnostalebo predstavených CPP.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Kedy (prah aktivácie): Definovať minimálne množstvo pacientov alebo ich pomer počas denného príjmu, ktoré oprávňuje aktiváciu CPP. • Kto: označiť zodpovedného v službe(24/7 funkcia/pozícia). • Ako: definovať, komu telefonovať, ako začať komunikovať a prvý krok, ktorý treba urobiť, kým budú všetci zodpovední na mieste.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Zvyčajne je to lekár v službe na pohotovosti, ktorý je zodpovedný, alebo môžu to byť aj iní, ak sa ich prítomnosť vyžaduje 24/24 hodín a 7/7 dní. • Krízy môžu byť rozdielne, čo treba zobrať do úvahy.

Doprava

Všeobec. pomoc	Definícia	Pohyb pacientov smerom do a von z nemocnice v prípade zmeny umiestnenia alebo evakuácie.
	Účel	Definovať prostriedky na adekvátnu dopravu a identifikovať personál, ktorý bude mať za úlohu presunúť pacientov.
	Minimálny štandard	Definovať prostriedky pre vnútronemocničnú a mimonemocničnú dopravu, ako aj minimálne kapacity.
	Pokyn	Podajte jasné pokyny: kedy, kto a ako pre každú kategóriu pacientov.

Riadiaca a koordinačná štruktúra: výbor

Všeobecná pomoc	Definícia	Štruktúra zodpovedná za aktiváciu, koordináciu, implementáciu, adaptáciu a ukončenie vopred stanoveného CPPvrátane riešenia problémov a podávania správ inštitúciám.
	Účel	Vopred zadefinovať vedenie a mechanizmus koordinácie pri implementácii núdzových opatrení podľa CPP.
	Minimálny štandard	Štruktúra musí zahŕňať klinické, ošetrovateľské, technické a bezpečnostné expertízy.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Môžu existovať dve úrovne štruktúry. 1. prvá línia na úplnom začiatku aktivácie krízy, ktorá môže byť prítomná v krátkom čase pre iniciálnu koordináciu a 2. druhá línia vopred určeného vedenia a koordinačnej štruktúry po aktivácii CPP. • Vrátane externých odborníkov v prípade potreby.

Mobilizácia

Všeobecná pomoc	Definícia	<ul style="list-style-type: none"> Okamžitá vnútorná realokácia ľudských zdrojov z miest, kde sú menej potrební na miesta, kde ich potrebujeme najviac. Postupné zvolávanie ľudských zdrojov podľa potreby
	Ciel'	Získať adekvátne zdroje (ľudské, logistické atď), aby sa zabezpečila funkčnosť vopred schváleného CPP a poskytovanie príslušnej starostlivosti.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> Ako prvá prichádza do úvahy interná realokácia. Zdroje, ktoré sú v systéme, majú znalosti a kapacity nemocnici lepšie poslúžiť.
	Pokyn	Použitie externých zdrojov (zvlášť ľudských) je vo všeobecnosti zložité pri ich zabezpečení a koordinácií.

Tok informácií - podávanie správ a zaznamenávanie

Všeobecná pomoc	Definícia	Mechanizmus a postupy, na základe ktorých sa informácie rozdeľujú do rozličných kategórií štruktúr, vrátane koordinačnej štruktúry, personálu, pacientov a príbuzných, agentúr, úradov a médií.
	Ciel'	Určiť obojsmerný tok správnych informácií a umožniť koordinačnému výboru prijímať príslušné opatrenia
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> Dokumenty a formuláre na podávanie správ musia mať jasne definované vzory a pravidlá Všetok nemocničný personál by mal byť školený nato, ako podávať správy určenej osobe/organizácii. Základná informácia je: počet prijatých pacientov, triediaca kategória, vývoj procesu starostlivosti a potreba mimoriadnych zdrojov.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> Použité rutinné formuláre na podávanie správ. Znižte množstvo požadovaných informácií. Podľa možnosti sa spoliehajte len na jeden kontaktný bod alebo stredisko

Prednemocničné spojenie

Všeobecná pomoc	Definícia	Trvalý obojsmerný kontakt medzi prednemocničnými pohotovostnými službami a oblasťou urgentného príjmu v nemocnici.
	Ciel'	<ul style="list-style-type: none"> Prenášať informácie z prednemocničného systému do oblasti urgentného príjmu pre adekvátnu odpoveď, vrátane aktivácie CPP. Prenášať informácie z nemocnice do prednemocničného systému, týkajúce sa kapacity a potrieb.
	Minimálny štandard	Rádiový komunikačný systém, ktorý je zvyčajne aktívny denne pre individuálne urgentné stavy.
	Pokyn	Skontrolujte, či má kapacitu rozšíriť svoje služby.

Oblast' pohotovostnej starostlivosti

Všeobecná pomoc	Definícia	Určená oblasť v nemocnici poskytujúca pohotovostnú starostlivosť s určenými ľudskými zdrojmi a logistikou.
	Ciel'	Lokalizovať pacientov, ktorí potrebujú núdzovú starostlivosť vrátane život zachraňujúcich postupov.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Výlučne vyčlenený priestor. • Zoznam základného pohotovostného vybavenia. • Zoznam školeného personálu.
	Pokyn	Vždy začnite od zdrojov, ktoré sú už vyčlenené na urgentnú starostlivosť.
Pandémia	Definícia	Oddelený prístup, hodnotenie a zariadenia na príjem tých, u ktorých sa prejavujú symptómy infekcie
	Ciel'	Predchádzať rozšíreniu infekcie
	Pokyn	Dôležité na udržanie dôvery pacientov, aby navštívili pohotovostné služby pri iných stavoch núdze

Vzťahy s verejnosťou a informácie

Všeobecná pomoc	Definícia	Komunikácia so všeobecnou verejnosťou cez všetky dostupné médiá
	Ciel'	Informovať populáciu o právach a prostriedkoch adekvátnej zdravotnej starostlivosti
	Minimálny štandard	Identifikovať a vopred vyškoliť dôveryhodného hovorca a jeho alebo jej zástupcov
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba by mala byť schopná poskytovať profesionálne informácie a dávať správne odpovede na otázky. • Informácií pre tlač by sa malo vopred pripraviť toľko, koľko je len možné. Všetky správy musia byť konzistentné s regionálnymi a národnými pozíciami.

Cvičenia

Všeobecná pomoc	Definícia	Simulačné cvičanie vybranej alebo celej škály, ktoré sa môžu alebo nemusia oznámiť vopred, vrátanie účasti všetkých štruktúr zúčastňujúcich sa na CPP implementácii.
	Ciel'	Overiť istý CPP a školiť personál a rozličné štruktúry v jeho implementácii.
	Minimálny štandard	Periodické selektívne cvičenia zahŕňajúce cvičenia za stolom (previerka všetkých postupov v imaginárnej kritickej situácii). Periodické cvičenia v celej škále kedykolvek je to možné.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Začleniť cvičenia a testy do týždennej rutiny. Malé cvičenia týždenne alebo raz za dva týždne budú prospešnejšie pre efektivitu každodennej práce, ako aj pre efektivitu pripravenosti. • Ak je to možné, mali by byť povinné.

Vyhodnocovanie

Všeobecná pomoc	Definícia	Vypočutie a analýza implementácie CPP zahŕňajúca kategórie zúčastneného personálu alebo agentúr.
	Ciel'	Identifikovať silné a slabé body CPP, aby sa vylepšili.
	Minimálny štandard	Minimálne jedno vyhodnocovacie stretnutie nie neskôr ako 24 hodín od ukončenia CPP.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Vopred pripravené hodnotiace kritériá a ciele. • Zahŕňa psychologické vypočutie, ak je to potrebné.

ŠPECIFICKÉ POLOŽKY PRE PANDEMICKÉ SCENÁRE

Nemocničný aktivačný plán pri epidemických/pandemickej scenároch

Pandémia	Definícia	Postup iniciácie implementácie CPP. Implementácia plánu sa môže postupne aktualizovať podľa rozsahu záťaže, s ktorou sa pohotovostné zdravotnícke služby vysporiadávajú: od prvých podozrivých prípadov pravdepodobných epidemických infekcií v najvyššom stupni epidémie/pandémie vyskytujúcej sa v dotknutej komunite.
	Ciel'	Byť schopný adekvátnie a promptne odpovedať na potreby populácie od informácie a profylaktických opatrení k poskytovaniu zdravotníckej pomoci čo najväčšiemu počtu pacientov.
	Minimálny štandard	Aktivácia plánu musí byť možná od notifikácie prvého podozrivého prípadu v nemocnici alebo vo všeobecnej populácii.
	Pokyn	Plán sa može zavádať postupne podľa rozsahu epidémie/pandémie (pomer populácie postihnutej a záťaže pre nemocničnú prácu) – tak ako je uvedené v nasledujúcich štyroch príkladoch.

Prípad I: Zvýšená pozornosť

Pandémia	Definícia	Postup iniciácie implementácie CPP. Interné mechanizmy na zabezpečenie skorej identifikácie pandemického kmeňa
	Ciel'	Rýchlo identifikovať a príslušne manažovať malý počet prípadov a predchádzať ďalšiemu šíreniu. Vytvárať časovo primerané a presné správy pre národný epidemiologický dohľad.
	Minimálny Štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Rýchla diagnóza podľa smerníc WHO • Protokoly na diagnózu a kritériá na laboratórne testovanie • Dostupnosť špeciálnych ochranných opatrení pre personál • Dostupné izolačné kapacity
	Pokyn	Liečiť v izolácii, kým sa nevylúči diagnóza pandemického kmeňa

Prípad II: Manažovanie sociálnej tiesne

Pandémia	Definícia	Veľký počet panikáriacich/dotknutých pacienov žiadajúcich potvrdenie / vylúčenie diagnózy
	Ciel'	Identifikovať časti populácie postihnuté epidemickým/pandemickým kmeňom, ktoré potrebujú zdravotnícku pomoc a participovať na aktivitách epidemiologického dohľadu.
	Minimálny Štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Vopred určené protokoly liečby • Sada informácií, ktoré sa majú podať dotknutým ľuďom propravené klúčové • Vopred správy pre miestne/národné médiá.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnosť personálu je prvoradá • Komunikácia a správy pre masové médiá by sa mali pripraviť vopred, ak je to možné • Krátke informačné stretnutie s miestnymi názorovými vodcami a politikmi.

Prípad III: Eskalácia epidémie

Pandémia	Definícia	Veľký počet pacientov infikovaných pandemickým kmeňom.
	Ciel'	Zabezpečiť presmerovanie zdrojov na vysporiadania sa s kritickou situáciou.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Definovať štandardy starostlivosti • Aktivovať triedenie • Realokovať personál, vybavenie a materiály • Rozhodnúť o úrovni služieb, ktoré by mali pokračovať • Podpora personálu a záloha na pokrytie vitálnych funkcií personálu. • Zabezpečiť dodávky
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Pripraviť sa na dlhodobú situáciu • Začať plánovať scenár na úroveň IV • Určiť plán domácej liečby v spolupráci s miestnimi zdravotnými strediskami vrátane špecialistov primárnej a komunitnej starostlivosti

Prípad IV: Epidemická/pandemická fáza

Pandémia	Definícia	Epidémia / pandémia (podľa oficiálneho vyhlásenia MZ alebo WHO)
	Ciel'	Zabezpečiť maximálnu kapacitu zariadenia tak, aby bolo schopné čeliť epidémii
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Podobný ako na úrovni III • Definované kritériá pre prístup k intenzívnej starostlivosti a ventilácii
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Plán by mal zastaviť všetky nie nevyhnutné a život zachraňujúce postupy a poskytnúť <ul style="list-style-type: none"> • Podporu personálu • Nepretržitosť činnosti a dodávok • Konzistencia s regionálnymi a národnými plánmi • Plány vzájomnej pomoci na regionálnej a národnej úrovni

2. Ľudské zdroje

Trvalý nemocničný personál

Všeobecná pomoc	Definícia	V prípade krízy sa musia zapojiť odborní a neodborní zamestnanci pracujúci denne v nemocnici.
	Cieľ	Získať dostupnosť najkvalifikovanejšieho personálu so skúsenosťami a znalosťami a oboznámiť sa s nastavením nemocnice počas fázy odpovede na krízu.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizovaný zoznam všetkého personálu. • Aktualizovaný zoznam nevyhnutných odborníkov • Aktualizovaná mapa kompetencií. • Identifikovaní pohotovostní vodcovia (chirurgovia, anestéziológovia). • Plná administratívna kapacita.
	Pokyn	Použite rozhovor, dotazníky alebo štandardizované nástroje, aby ste zhromaždili informácie o znalostiach alebo skúsenostiach z predchádzajúcej krízy.
	Pandémia	Pokyn

Funkčné tímy

Všeobecná pomoc	Definícia	Pohotovostné tímy profesionálov a neprofesionálov určené pre tri hlavné špecifické oblasti služieb: krízový manažment, logistika a poskytovanie starostlivosti.
	Cieľ	Poskytovať homogénnu, efektívnu a promptne prispôsobenú reakciu, aby sa dosiahli ciele CPP.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Krízový manažment: riaditeľ, prijímatelia, inžinier, hlavný lekár/primár sestra, informačná technológia, lekáreň. • Logistika a všeobecné služby: personál všeobecných služieb, personál informačných systémov, inžinieri. • Poskytovanie starostlivosti: lekári, sestry, pomocný personál.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Postupujte podľa dennej štruktúry a kompetencií priradených každému z personálu. • Spájajte a zjednodušte funkcie, ako je to len možné.
	Pandémia	Pokyn

Rezervný personál

Všeobecná pomoc	Definícia	Všetci profesionáli alebo neprofesionáli pracujúci mimo nemocnicu a jej zariadenia, ktorí majú komplementárnu úlohu v prípade krízy.
	Ciel'	Komplementovať alebo nahradiť exitujúce ľudské zdroje alebo chýbajúcich, nepríslušných, preťažených alebo neschopných vykonávať svoje úlohy.
	Minimálny Štandard	Aktualizovaný zoznam: •všetci medicínski/ošetrovateľskí študenti •všetci učitelia medicíny/ošetrovateľstva dobrovoľníci •profesionáli na dôchodku. Všetky zoznamy by mali byť na základe personálu, ktorý má schopnosti a je k dispozícii, aby sa pripojil (geografická blízkosť je dôležitá).
	Pokyn	Rezervný personál by mal dostať kópiu CPP a vždy by sa mal zúčastňovať na cvičeniaciach a školeniach.

Zdroje

Všeobecná pomoc	Definícia	Partnerská dohoda s profesionálnymi komorami a spoločnosťami, nevládnymi organizáciami, mestskými a inými inštitúciami s cieľom rozšíriť možnosť odpovede na krízu pomocou kvalifikovaného personálu.
	Ciel'	Mať aktualizovaný zoznam rezervného personálu alebo zoznam kvalifikovaného personálu.
	Minimálny štandard	•Mapovanie kvalifikácií a/alebo skúseností.
	Pokyn	•Pravidelná previerka a aktualizácia dohôd. •Otvoriť nemocnicu novým formám spolupráce.

Verejné zdravotníctvo a preventívna starostlivosť

Všeobecná pomoc	Definícia	Prevencia a dekontaminácia pre: chemickú, biologickú, rádiologickú, nukleárnu kontamináciu (CBRN).
	Ciel'	Redukovať asociované riziká/vyhnutúť sa nie nevyhnutnej expozícii/ manažovať personál/ ochrana.
	Minimálny štandard	Menovať kvalifikovaný personál (so zvláštnymi kompetenciami).
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Menovať personál z nemocnice zodpovedný za vytvorenie špecifických plánov pre zvláštne okolnosti (a odkázať ich na špecifické smernice WHO). • Vytvoriť sieť a koordinovať činnosť s ďalšími relevantnými inštitúciami: vojenské sily, inštitúcie verejného zdravotníctva, hnutie červeného kríža.

Nepretržité vzdelávanie a školenie

Všeobecná pomoc	Definícia	Posilňovať a vybudovať kapacity a skúsenosti pri núdzovej starostlivosti u medicínskeho personálu.
	Ciel'	Lepšie manažovať núdzovú starostlivosť v kritických situáciách.
	Minimálny štandard	Detailný plán školenia a nepretržitého vzdelávania pre všetky kádre klúčového personálu.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Hľadať zdroje/fondy na podporu personálu v špecifických školeniach. • Posmeľovať personál, aby sa zúčastňoval na školeniach. • Školenie v CPP na zabezpečenie udržateľnosti. • Spoliehať sa na lokálne a obzvlášť interné zdroje za účelom školenia. Menovať niekoho z personálu zodpovedného za túto oblasť, zabezpečiť, aby sa školiace aktivity viac prispôsobili reálnym potrebám nemocnice.

Budovanie kapacity: školenie

Všeobecná pomoc	Definícia	Zoznam položiek na definovanie školiacich potrieb medzi personálom
	Ciel'	Zabezpečiť povinnosti každej osoby zahrnutej do manažmentu pandémie chrípky; komunikácia na predchádzanie a manažovanie panickej situácie
	Minimálny štandard	Hlavnými oblasťami záujmu sú: <ul style="list-style-type: none"> • organizácia • klinický manažment (triedenie chorých, ochrana a bezpečnosť personálu a pacientov, izolácia, liečba)
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Dajte nemocničnému personálu na všetkých úrovniach jasné a jednoduché inštrukcie • Školenie ako komunikovať s médiami, príbuznými, pacientmi, inštitúciami, personálom • Prispôsobiť školenie funkčným tímom ako pri plánovaní
Pandémia	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratórny manažment (práca so vzorkami) • Kazuistika • Komunikácia

Úrovne školenia

Všeobecná pomoc	Definícia	Rozdelenie personálu na skupiny podľa ich plánovaných povinností v CPP (funkčné tímy)
	Ciel'	Poskytnúť efektívne školenie na implementáciu CPP
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Všetok personál získava základné vedomosti o CPP a zručnosti na vykonávanie plánovaných povinností • Rezervný personál je vždy zahrnutý do rozvrhu školení
	Pokyn	Identifikovať kľúčovú osobu, ktorá bude organizovať a dohliadať na školiace aktivity

Materiál na školenie

Všeobecná pomoc	Definícia	Spoločné smernice a klinické protokoly na dosiahnutie štandardného školenia pre všetok nemocničný personál, aby sa vyvinuli štandardné operačné postupy
	Ciel'	Podporiť školenie na CPP a pokračovať v rutinnom fungovaní nemocnice a získať konsenzus čo sa týka štandardného školiaceho programu so zvláštnymi vstupmi pre rozličné scenáre
	Minimálny štandard	Základné vedomosti a školenie vo všeobecnom nemocničnom pláne pripravenosti pre viaceré nešťastia a pohromy, nasledované špecifickým i scenármi
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Smernice a klinické protokoly by mali byť k dispozícii v mieste starostlivosti, prispôsobené pre miestné potreby a pre rozličné úrovne personálu • Vytvárať školiaci materiál na základe konsenzu s plnou účasťou personálu

Metodológia školenia

Všeobecná pomoc	Definícia	Vývoj výučbových techník
	Ciel'	Implementovať školiaci program s maximálnou efektivitou
	Minimálny štandard	Zdieľať vedomosti a informácie (web stránky, vzdelenie na diaľku, elektronické učenie, stretnutia a pracovné dielne)
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Školenie by malo zabezpečiť udržateľnosť pomocou adaptácie na miestne potreby • Vždy odkazujte na národné a medzinárodné školiace zdroje • Cvičenia a testy sú najefektívnejšími prostriedkami budovania kapacity

Monitorovanie a vyhodnocovanie školenia

Všeobec. pomoc	Definícia	Všetky činnosti a systémy na zhodnotenie postupu v školení pre pandemickú chrípku
	Ciel'	Zhodnotiť dopad školenia a naplniť požiadavky na zabezpečenie kvality
	Minimálny štandard	Každá školiaca aktivita musí mať vyhodnocovaciu schému
	Pokyn	Inkorporujte lekcie naučené v školiacom programe

Kvalita školenia

Všeobecná pomoc	Definícia	Meranie kvality získaných vedomostí a aplikácia školenia
	Ciel'	Zabezpečiť adekvátnu a užitočnú úroveň školenia
	Minimálny štandard	Informácie založené na dôkazoch
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none">● Periodické kontroly a pravidelné aktualizácie školiacich zručností a materiálov● Konzultovať so Svetovou zdravotníckou organizáciou a ministerstvom zdravotníctva ohľadom príležitostí a pomôcok na školenie

ŠPECIFICKÉ POLOŽKY PRE PANDEMICKÉ SCENÁRE

Výbor pre kontrolu infekcií

Pandémia	Definícia	Zodpovedný za odporúčania a implementácie vzťahujúce sa na kontrolu infekcií v nemocnici ako je meticilín rezistentný na <i>Staphylococcus aureus</i> (MRSA).
	Ciel'	Prispôsobiť všeobecné odporúčania pre kontrolu infekcií danej nemocničnej a monitorovej implementácii.
	Minimálny štandard	Poskytovať informácií a organizátor školenia v prostredí nemocnice na implementáciu odporúčaní na kontrolu infekcií. Monitorovať výskyt infekcií, kontrolovať zlyhania a aktualizácie odporúčaní (napr. bezpečnostné upozornenia na zvláštne organizmy - SOP)
	Pokyn	Výbor môže byť integrálnou časťou koordinačného tímu vo všetkých kritických situáciách.

Zvýšenie pozornosti

Pandémia	Definícia	Základné pochopenie sezónnej chrípky, pandemickej chrípky, infekčnej kontroly a biologickej bezpečnosti medzi personálom a všeobecnou verejnosťou
	Ciel'	Zvýšiť pozornosť voči biologickým rizikám
	Minimálny štandard	Porozumenie bezpečnostných opatrení založených na prenose medzi všetkými pracovníkmi pracujúcimi v zariadení zdravotnej starostlivosti
	Pokyn	Označiť osobu alebo tím na rozšírenie informácií Nemocnica môže mať aktívnu a efektívnu úlohu pri rozširovaní informácií pre všeobecnú verejnosť

3. Poskytovanie starostlivosti

Triedenie chorých

Všeob. pomoc	Definícia	Kategorizácia pacientov podľa priority starostlivosti.
	Ciel'	Poskytnúť najlepšiu starostlivosť takému počtu pacientov ako je možné v dostupnosti zdrojov.
	Minimálny štandard	Špecifikované miesto a označené osoby v službe pri iniciálnom nemocničnom trielení chorých podľa vopred definovaného protokolu.
	Pokyn	Triedenie chorých by mal byť dynamický proces, ktorý postupuje podľa podmienok pacienta a dostupnosti starostlivosti v danom poradí
Pandémia	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Protokoly triedenia chorých prispôsobené špecifickej epidémii • Prístupové kritériá k intenzívnej starostlivosti a ventilácii • Kritériá pre prístup k špecifickej medikácii zvlášť v prípade obmedzenej dostupnosti • Potreba spolupracovať s komunitnou starostlivosťou

Klinické protokoly

Všeobecná pomoc	Definícia	V starostlivosti o pacientov vopred definovať zdravotnícke postupy pre diagnózu a liečbu (algoritmy).
	Ciel'	Optimalizovať používanie dostupných zdrojov.
	Minimálny štandard	Protokoly by mali byť dostupné aspoň pre najčastejšie urgentné stavy ako resuscitácia, trauma, komplikácie spojené s tehotenstvom, infekcie a anestézia.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoriť protokoly založené na vedeckom dôkaze. • Zdieľať protokoly s personálom a získa konsenzus. • Protokoly (algoritmy) pre hlavné patológie sú užitočné za všetkých okolností bez ohľadu na aktiváciu CPP. • Využívať postery na pomoc personálu so zapamätaním si všetkých krokov protokolov. • Používanie protokolov a algoritmov je efektívnym nástrojom na zabezpečenie kvality medicínskej starostlivosti v kritických situáciach.

Domáca starostlivosť

Všeobecná pomoc	Definícia	Zdravotnícka pomoc poskytovaná doma u pacienta
	Ciel'	Uľaviť primárnej a nemocničnej starostlivosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v najznámejšom a komfortnom prostredí pre pacienta
	Minimálny Štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Praktickí lekára sú vedení do problematiky starostlivosti o ľudí doma • Stimulovať starostlivosť o samého seba počas pandemickej chŕipky • Uľahčovať účasť susedov a podporujúcich ľudí (sociálni pracovníci, dobrovoľníci)
	Pokyn	Mobilizovať a zahrnúť praktických lekárov a miestny sociálny systém (sociálni pracovníci, susedia)

Špecializovaná starostlivosť

Všeobecná pomoc	Definícia	Zdravotná starostlivosť, ktorá si vyžaduje špecializovanú techniku a personál.
	Ciel'	Poskytovať načas prístup k špecializovanej starostlivosti.
	Minimálny štandard	Referenčná sieť na mieste pre všetky medicínske potreby.
	Pokyn	Koordinovať plán odosielania na miestnej a regionálnej úrovni.
Pandémia	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> Definovať kritériá prístupu k špecializovanej starostlivosti, zvlášť v intenzívnej starostlivosti v situáciach, kde zdroje len ťažko napĺňajú požiadavky. Kritéria by mali byť založené na etike, rovnosti a zdieľaní s komunitou a personálom

Zdravotnícke záznamy

Všeobecná pomoc	Definícia	Zaznamenávanie pacientov, demografických údajov a procesu starostlivosti.
	Ciel'	<ul style="list-style-type: none"> Zabezpečiť bezpečnosť pacienta a kvalitu starostlivosti. Rešpektovať právne povinnosti.
	Minimálny štandard	Špecifikácia: dátum a čas prijatia, prijímacie číslo, pohlavie, veková skupina dospelých a detí a záznam o procese starostlivosti
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> Použite rutinne existujúce zdravotnícke záznamy. Nerobte špecifické krízové záznamy.
Pandémia	Pokyn	

Komunikácia s príbuznými

Všeob. pomoc	Definícia	Informácie poskytované príbuzným pacientov
	Ciel'	Vyhovieť právu príbzných na správne informácie.
	Minimálny štandard	Informácie založené na skutočnosti, pravde a načasovaní
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> Určiť osobu na zbieranie a príslušné rozširovanie informácií. Krátké školenie celého personálu je extrémne užitočné a oplatí sa.
Pandémia	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> Zvážiť prídavné školenie pre personál o tom, ako podávať zlé správy a obmedzenia prístupu k špecializovanej liečbe Podporiť personál s vopred pripravenou sadou informácií pre príbuzných

Zabezpečovanie kvality

Všeob. pomoc	Definícia	Údržba štandardov kvality sledovaná a dosahovaná nemocnicou počas fázy odpovede na krízu.
	Ciel'	Udržať minimálne štandardy kvality urgentnej starostlivosti na základe skúsenosti, školenia a cvičenia.
	Minimálny štandard	Definované podľa rutinných cieľov kvality v zdravotnej starostlivosti
	Pokyn	Určiť multidisciplinárny tím zabezpečenia kvality v CPP.

Zraniteľné skupiny

Všeobecná pomoc	Definícia	Ľudia s limitovanou samoobslužnosťou, t. j. deti bez sprievodu, starší a handikepovaní ľudia často nemajú rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti vo všeobecnosti a obzvlášť v kritických (krízových) situáciach.
	Ciel'	Zabezpečiť rovnoprávny prístup k starostlivosti pre všetkých.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> ● Definícia zraniteľných skupín. ● Označenie jednej (alebo viacerých) osoby (osôb) v službe na identifikáciu pacientov s potrebou špeciálnej pomoci, uľahčovanie a ich sprevádzanie cez všetky postupy poskytovania zdravotnej starostlivosti.
	Pokyn	Dobrovoľníci môžu veľmi výrazne pomôcť.
Pandémia	Pokyn	Zvláštna pozornosť by sa mala venovať nasledujúcim skupinám v prípade epidémie/pandémie: <ul style="list-style-type: none"> ● pacienti psychiatrických zariadení ● osoby s poruchami učenia ● inštitucionalizované komunity (napr. väznice, vzdelávacie zariadenia s ubytovaním študentov atď) ● pristáhovalci.

Nárazová kapacita

Všeobecná pomoc	Definícia	Nárast kapacity príjmu pacientov.
	Ciel'	Odpovedať na výnimočné požiadavky na poskytovanie akútnej zdravotnej starostlivosti.
	Minimálny štandard	Definícia minimálnych štandardov starostlivosti špecifickými a merateľnými pomermi, napr.: lekári/pacienti, sestry/pacienti, pacienti/m ² , pacienti/toalety, td'.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> ● Uvažovať o formálnych dohodách so zdrojmi komunity kvôli zvláštnym príspevkom (t.j. školy kvôli extra priestoru, profesionálne asociácie kvôli ľudským zdrojom, atď.). ● Plán odosielacej siete pre prepúšťanie a pohyb pacientov z nemocnice a pre prostriedky dopravy pre pacientov.

Psychologická podpora (pacient/personál)

Všeobecná pomoc	Definícia	Služba psychologického poradenstva a podania správy pre PTSD (posttraumatická stresová porucha) a syndróm vyhorenia (únava) pacientov a personálu.
	Ciel'	Uvoľniť stres a predchádzať posttraumatickému syndrómu u pacientov a personálu (pomôcť im udržať tempo so situáciou/stratami).
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> ● Zapojiť dobrovoľníkov z charitatívnych organizácií, profesionálov (psychiatrov, psychológov, psychiatricke zdravotné sestry atď). ● Školiť pohotovostný personál, aby lepšie zvládal frustrácie a agresiu spôsobenú akýmkolvek núdzovým stavom. Transportačný systém pre personál. 24-hodinová starostlivosť o deti personálu
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> ● Koordinovať (prípadne pomocou externých zdrojov) vlastné a existujúce sociálne a zdravotnícke zdroje na komunitnej úrovni. ● Komunity môžu byť zdrojom spontánneho, spoľahlivého a efektívneho prameňa psychologickej podpory (ak sú dobre koordinované). ● Určiť miesto a nominovať osobu na organizáciu, pre obete a zdravotnícky personál čo najskôr po stretnutí podať správu o udalosti. <p>Zaangažovať do organizovania týchto služieb odbory, nemocničné kluby Vypracovať pre komunikáciu so zamestnancami, ktorým zomreli blízke osoby vrátane pravidel na nárok voľna v prípade úmrtia rodinného príslušníka</p>

ŠPECIFICKÉ POLOŽKY PRE PANDEMICKÉ SCENÁRE

Skríning, izolácia, začlenenie do kohort a dopravná kontrola pacientov

Pandémia	Definícia opatrení	Identifikácia varovných prípadov a implementácia bezpečostných pre kontrolu infekcií
	Ciel'	Minimalizovať nozokomiálne infekcie a ochrana personálu, ďalších pacientov a rodinných príslušníkov/návštevníkov
	Minimálny štandard	Tesné spojenie so systémom dohľadu, definícia prípadu pre skríning a laboratórne výsledky na konfirmáciu
	Pokyn	Zhromaždiť pacientov s podobnou klinickou diagnózou a epidemiologickými faktormi

Bezpečný zber, zaobchádzanie a transport klinických vzoriek

Pandémia školenia	Definícia	Postupy pre obmedzenie biologického rizika vzťahujúceho sa k laboratórnemu testovaniu
	Ciel'	Minimalizovať riziko infekcie medzi osobami zaobchádzajúcimi so zberom vzorky, balenie pre dopravu a laboratórne spracovanie.
	Minimálny štandard	Školiaca príležitosť pre všetok personál zahrnutý do biologickej bezpečnosti
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none">• Opakovaná školiaca príležitosť by sa mala poskytovať autorizovaným laboratóriom špecializovaným na školenia laboratórnej bezpečnosti.• Pozrite si ministerstvo zdravotníctva a WHO, čo sa týka smerníc a

4. Všeobecné zdroje

Finančné pokytie

Všeob. pomoc	Definícia	Dostupné rezervné fondy na pokrytie práce navyše personálu, prípadne zdroje (konzumné atď) a náhodné výdavky
	Ciel'	Byť schopný naplno implementovať plán a reagovať na krízovú situáciu
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • Zoznam prioritných potrieb v rozličných scenároch kritických situácií • Definovať a zabezpečovať rezervné financovanie (okrem rozpočtu)
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Urobiť približnú cenu očakávanej záťaže • V čase krízy definovať predbežné dohody s bankami, nadáciami a fondmi zdravotného poistenia na okamžité uvoľnenie pôžičiek a grantov

Plánovanie pre flexibilné priestory

Všeobecná pomoc	Definícia	Logistická kapacita reorganizácie priestorov (množstvo a typ), keď príchod pacientov presiahne normálne kapacity EMS (pohotovostných zdravotníckych služieb) podľa povahy krízy.
	Ciel'	Vopred definovať a vyhradniť priestory podľa nových výnimkočných potrieb pohotovosti.
	Minimálny štandard	<p>Tento krok by sa mal iniciovať akonáhle sa ako reakcia na krízu aktivizuje CPP v kríze.</p> <p>Musia sa zobrať do úvahy minimálne priestory na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • triedenie • chorých • liečbu • izoláciu • čakáreň • posteľe navyše (pozrite si špeciálne postupy prepustenia) • miestnosť krízového velenia • ambulantný chod (vstup, prepustenie a východ), • oblasť vyhradenú pre rodiny a verejnosť • oblasť vyhradenú pre politikov a média • privátnu oblasť pre personál • príjem dobrovoľníkov • pohrebné služby.
	Pokyn	Realokácia priestoru vysoko závisí od charakteru nemocnice a od kreatívnych riešení, ktoré možno urobiť na mieste (stany, susedné zariadenia a budovy, atď.).

Pacienti a bezpečnosť personálu

Všeobecná pomoc	Definícia	Čo najväčšie zníženie všetkých možných rizík pre pacientov a zdravotnícky personál, zvlášť tých, ktoré pochádzajú zo zdravotníckych postupov.
	Ciel'	Neškodte.
	Minimálny štandard	<p>Definujte riziká, priority, zoberete do úvahy a vyhodnoťte. Definujte pravidlá a protokoly (ak už nie sú na mieste) pre nasledujúce pohotovostné intervencie, ktoré môžu zahŕňať zdravotné riziká:</p> <ul style="list-style-type: none"> • narábanie s ihlami a vyhadzovanie do odpadu/injekcie; • špecifické ochranné vybavenie personálu; • rozšírené narábanie s odpadom; • izolácia pacientov; • ohľásenie/bezpečnosť; • krvné transfúzie; • informačné záznamy pacientov; • informačné záznamy liečby, predpísané a podané; • upozornenia na alergie zvýraznené v klinických záznamoch/nežiaduce účinky • život zachraňujúce klinické postupy spojené s vybavením; • infekcie.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Použite multidisciplinárny prístup na riešenie osobných rizík pacienta a zdravotníckeho personálu. • Používajte do značnej miery informácie a edukačné postery tak pre pacientov, ako aj pre personál.
Pandémia	Minimálny štandard	Očkovanie zdravotníckych pracovníkov vrátane laboratórnych pracovníkov proti všetkým potenciálnym, zdravotným rizikám, ak sú dostupné. Zvážiť prioritné očkovania proti pandemickému vírusu, ak je dostupné. V prípade absencie vakcíny zvážiť profylaxiu príslušnými antiretrovírusovými liekmi.
	Pokyn	V predstihu preskúmať dodávky vakcín a špeciálnych (antivírusových–antimikrorobiálnych) liekov a vypracovať plán ich podávania

Nevyhnutné dodávky a logistika

Všeobecná pomoc	Definícia	Nárazová kapacita umožňujúca poskytnúť zdravotnú starostlivosť.
	Ciel'	Plánovať a prispôsobiť dodávky, aby spĺňali excesívne požiadavky.
	Minimálny štandard	Zoznam nevyhnutných dodávok môže obsahovať: farmaceutiká, medicínske plyny, dodávky krvi nevyhnutné pohotovostné vybavenie (hlavné a obnoviteľné alebo jednorazové predmety), vodu, palivo, elektrinu, generátor, záložný komunikačné vybavenie (externá/interná komunikácia) mechanizmy získavania a zabezpečovania dodávok načas (potrubie) by mali byť na mieste.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Nemocničný manažment na súhlas s definíciou minimálneho množstva jednotlivých položiek. • Plné zapojenie (a možné delegovanie) zvyčajných poskytovateľov, keďže majú zvyčajne lepšiu logistiku a kapacity. • Podpísť formálne dohody s poskytovateľmi. • Spolupráca (výmena materiálov) so susediacimi zdravotníckymi zariadeniami (primárna zdravotná starostlivosť, nemocnica, súkromné kliniky).

Komunitná pomoc

Všeob. pomoc	Definícia	Amplifikácia nemocničnej kapacity na odpoveď na krízové situácie.
	Ciel'	Zväčšíť nemocničnú kapacitu na poskytovanie medicínskej a nemedicínskej starostlivosti.
	Minimálny štandard	Veľké priestory so službami (hotely, školy) a ošetrovateľské kapacity, rodinné domy (domáca starostlivosť).
	Pokyn	Bez ohľadu na stupeň a organizáciu a spojenie s nemocničnými aktivitami je komunita dobrým prameňom výnimočných zdrojov.

Zmiernenie pre zdravotnícke zariadenia

Všeobecná pomoc	Definícia	Štrukturálne a funkčné opatrenia na zabezpečenie nemocničnej pružnosti na najvýznamnejšie miestne nebezpečenstvá.
	Ciel'	Zabezpečiť zdravotnícke zariadenia, aby udržovali fungovanie počas a po núdzových situáciách
	Minimálny štandard	Kritické služby sa udržiavajú
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Malo by sa naplánovať pre nové budovy a už existujúce štruktúry by sa mali prispôsobiť prídavnými komponentmi alebo prispôsobením medicínskych zariadení, aby sa zvýšila ich bezpečnosť a odpor voči škodlivým a katastrofickým príhodám. • Partneri v tomto procese: konštrukční inžinieri so zmierneným dôrazom.

Bezpečnosť

Všeobecná pomoc	Definícia	Ochrana nemocničného prostredia a personálu pred násilím a škodlivým prehustením predpokladmi.
	Ciel'	Ochraňovať personál a prostredie pred útokmi, agresiou, kontamináciou a inými efektmi prehustenia a verejnej paniky.
	Minimálny štandard	Spolu s policajnými silami a orgánmi navrhnuť detailný plán.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelne rozširovať informácie a správy bezpečnostných varovaní pre masy ľudí, pacientov a personál. • Môžu tiež prispieť komunitné zdroje (dobrovoľníci, súkromné nebezpečné firmy).
Pandémia	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Myslite na špeciálne bezpečnostné dohody, aby ste predišli tomu, že ľudia preniknú do nemocnice hľadajúc lieky/liečbu, triedenie chorých, prístup k špecifickej medikácii. • Poskytnúť PPE pre bezpečnostný personál

Pohrebné služby

Všeob. pomoc	Definícia	Všetky služby na liečbu a starostlivosť o mŕtvoly
	Ciel'	Zabezpečiť religióznu, spirituálnu dôvernosť pre všetky mŕtvoly a efektivitu v manažmente prívalov
	Minimálny štandard	Plánovaný priestor na vhodné umiestnenie mŕtvol.
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Pripraviť podporné rady pre príbuzných • Zabezpečiť adekvátnie pohrebné zariadenia alebo alternatívny rýchly pohreb alebo kremáciu kompatibilnú s kultúrami. • Minimalizovať čas expozície mŕtvol.

ŠPECIFICKÉ POLOŽKY PRE PANDEMICKÉ SCENÁRE

Čistenie, dezinfekcia a manažment odpadu

Pandémia	Definícia	Príslušné čistenie, dezinfekcia a manažment odpadu v zariadeniach zdravotnej starostlivosti
	Ciel'	Minimalizovať nozokomiálnu infekciu a ďalšíu zátaž v zariadeniach zdravotnej starostlivosti
	Minimálny štandard	Štandardy vyššie než rutinné
	Pokyn	Určiť nemocničný tím kontroly infekcie v pláne

Osobné ochranné vybavenie (PPE)

Pandémia	Definícia	Všetky zariadenia znamenajúce ochranu exponovaných osôb pred infekčnými chorobami
	Ciel'	Ochraňovať personál, ďalších pacientov a rodinných príslušníkov/návštěvníkov pred tým, aby sa infikovali
	Minimálny štandard	Identifikovať požadovanú úroveň ochrany a špecifikácie materiálov spoločne s príslušnými postupmi
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Určiť nemocničný tím kontroly infekcií, aby pracoval a sa školil • Zabezpečiť skladovanie v sklede nemocnice cez dohody s dodávateľmi

Nevyhnutné dodávky

Pandémia	Definícia	Nevyhnutné dodávky pre špecifickú pandemickú situáciu
	Ciel'	Plánovať a prispôsobiť dodávky, aby splňali špecifické požiadavky.
	Minimálny štandard	<ul style="list-style-type: none"> • PPE • Antivírusové látky • Antibiotiká • Očkovacie látky, ak sú k dispozícii • Dodávky stravy a nápojov pre personál a pacientov
	Pokyn	<ul style="list-style-type: none"> • Dodávky musia splňať kvalitativne štandardy • Plán pre distribučné systémy pre antimikrobiálne látky (antivírusové látky, antibiotiká, atď.) a očkovacie látky. • Zvolte si svoje kritéria skladovania a distribúcie

Odporučaná literatúra

Avian Influenza, including Influenza A (H5N1), in humans: WHO interim infection control guideline for health care facilities. Manila, WHO Regional Office for the Western Pacific, 2006.

WHO pandemic influenza draft protocol for rapid response and containment. Geneva, World Health Organization, 2006.

Assessment tool for national pandemic influenza preparedness. Stockholm, European Centre for Disease Prevention and Control in collaboration with the European Commission and the WHO Regional Office for Europe, 2006.

WHO checklist for influenza pandemic preparedness planning. Geneva, World Health Organization, 2005.

WHO integrated management for emergency and essential surgical care: WHO generic essential emergency equipment list; best practice protocols for clinical procedure safety. Geneva, World Health Organization, 2003.

WHO Global Influenza Preparedness Plan. The role of WHO and recommendations for national measures before and -during pandemics. Geneva, World Health Organization, 2005.

Establishing a mass casualty management system. Washington, DC, Pan American Health Organization, 1995.

Regionálny úrad

WHO pre Európu

Svetová Zdravotnícka organizácia (WHO)

je špecializovaná agentúra

Spojených Národov,

založená v roku 1948, s hlavnou

zodpovednosťou za medzinárodné zdravotnícke otázky

a verejné zdravie. Regionálny úrad

WHO pre Európu je jedným so

šiestich úradov na celom svete,

z ktorých každá má svoj vlastný

program zameraný

na konkrétné zdravotné

podmienky v krajine, v ktorej

pôsobí.

Členské štáty

Albánsko

Andorra

Arménsko

Azerbajdzan

Bielorusko

Bosna a Hercegovina

Bulharsko

Cyprus

Česko

Čierna hora

Dánsko

Estónsko

Fínsko

Francúzsko

Gruzínsko

Grécko

Holandsko

Chorvátsko

Island

Izrael

Írsko

Kazachstan

Kirgizsko

Litva

Lotyšsko

Luxembursko

(Bývalá Juhoslovanská

Republika) Macedónsko Maďarsko

Malta

Moldavsko

Monako

Nemecko

Nórsko

Poľsko

Portugalsko

Rakúsko

Rumunsko

Ruská federácia

San Maríno

Slovensko

Slovinsko

Srbsko

Španielsko

Švajčiarsko

Švédsko

Tadžikistan

Taliansko

Turecko

Turkménsko

Ukrajina

Uzbekistán

Veľká Británia

Ministerstvo zdravotníctva SR

Odbor krízového manažmentu

Limbová 2, 837 52 Bratislava

Tel: 593 73 111